

Odborná skupina Organizace výzkumu České fyzikální společnosti JČMF
<http://jcmf.cz/osov>

pořádá XXXIX. Akademické fórum

Problematika otevřenosti přístupu k vědeckým informacím

ve čtvrtek 21. března 2013, 14:00-17:00,

ve Velké posluchárně v sídle Jednoty českých matematiků a fyziků, Praha 1, Žitná 25.
Seminář je veřejný a volně přístupný.

Program

13:30-14:10 Registrace.

**14:15 1. Uvítání. Informace. Ze seminární korespondence. Primární zdroj potíží RVVI.
Diskuse ad 1 viz bod 7.**

14:30 2. Jiří Zlatuška: Otevřený přístup k vědeckým výsledkům a datům.

Hnutí za otevřený přístup k vědeckým publikacím přestává být záležitostí aktivistů čerpajících z podnětů tzv. Budapešťské iniciativy otevřeného přístupu z konference Open society Institute z prosince 2001, ale stává se mainstreamovým tématem přístupu k novým poznatkům vědy. Technické nástroje a digitalizace knihoven mění způsob nakládání s knihovními fondy i samu podstatu (vědeckých) knihoven. Internacionalizace vědeckého prostředí a mobilita vědeckých pracovníků vytváří impulsy ke zprůhlednění systému financování produkce i vytváření standardů odpovědnosti z nakládání s prostředky veřejných rozpočtů nebo grantových agentur, které výzkum tyto poznatky produkující financuje. Otevřený přístup k výsledkům vědeckého poznání se stává normou, která mění publikační zvyklosti a vytváří tlak na komerční vydavatele. Přístup k publikacím se přirozeně rozšiřuje i na požadavek volného přístupu ke zdrojovým datům i metodám jejich zpracování a vede k novému způsobu přijímání vědeckých poznatků a objevů vědeckou komunitou.

V rozvinutých zemích dochází ke změně základních požadavků na zpřístupňování výsledků vědeckého bádání. Evropská unie i Spojené státy začínají požadavek otevřeného přístupu spojit se systémy financování vědy. K výraznému posunu tímto směrem dochází zejména ve Velké Británii, kde se tyto prvky začínají objevovat jako klíčové součásti hodnocení výzkumných institucí REF po roce 2014. Institucionální repozitáře otevřeného přístupu se stávají normou chování kvalitních výzkumných institucí, přechod na tzv. „gold“ způsob publikace výsledků s otevřeným přístupem povede i ke změně rozpočtování uvnitř vědeckých institucí.

Česko je zatím ve srovnání s tímto světovým trendem ve zvláštní situaci. Neexistuje rozumná politika na národní úrovni, i když na úrovni jednotlivých institucí dobré příklady nalézt lze. Hodnocení přes komerční časopisy indexované v komerčně produkováných archivních systémech vytváří motivy „excelence“, které jsou divergentní ve srovnání s vývojem v rozvinutých zemích.

15:20 3. Diskuse I ad 2.

15:30 4. Přestávka. Skupinové a individuální konzultace a diskuse.

16:00 5. Diskuse II ad 2.

6. N. N. (v jednání): Paragrafové znění Novely zákona o vysokých školách.

7. N. N. (v jednání): Připomínkové řízení k Metodice 2013 – 2015.

8. Diskuse ad 1, 6, 7.

9. Obecná diskuse.

16:55 10. Závěr. Výhled na Akademické fórum XL (čtvrtek 25.4.2013).

17:00 Ukončení.

17:00-18:00 Seminární místnost je k dispozici ke konzultacím a diskusím.

Těšíme se na Vaši účast.

Za Odbornou skupinu Organizace výzkumu ČFS JČMF

Prof. RNDr. Martin Černohorský, CSc., předseda

cernohorsky@physics.muni.cz